

сучасних соціальних перетворень, адже їх реалізація характеризує розвиток соціальних, культурних, політичних та економічних процесів.

Список використаних джерел:

1. Слома В.М. Поняття зобов'язання у цивільному праві. Юридичний вісник 1 (38) 2016. Цивільне і трудове право. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/7833/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BD%D1%8F%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D0%B7%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D0%B2%D1%8F%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>
2. Голубева Н. Ю. Значення загальної теорії про зобов'язання для подальшого вдосконалення цивільного законодавства. *Часопис цивілістики*. 2018 № 32 с. 23.
3. Голубева Н. Ю. Методологічні засади визначення категорії «Зобов'язання із нематеріальним змістом». *Часопис цивілістики*. 2016 № 347 с. 15.
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/435-15>

ТИШКОВ Владислав,

здобувач вищої освіти другого курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних
розслідувань Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Науковий керівник:

КРУГЛОВА Ольга,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДШКОДУВАННЯ ДЕРЖАВОЮ ЗБИТКІВ
СПРИЧИНЕНИХ ЗЛОЧИНОМ**

За вчинення протиправного діяння особа, що їх спричинила зобов'язана понести відповідне покарання, пропорційне вчиненому злочину. Таким покаранням, або санкцією, можуть бути громадські роботи, штраф, обмеження або позбавлення волі тощо. Кожен з цих видів юридичної відповідальності чітко передбачений та врегульований законом. Однак під час законодавчого процесу, в якому розглядається питання відповідальності особи за вчинене нею протиправного діяння, можуть виникати прогалини в законодавстві, тобто ситуації, коли відсутня норма закону, яка необхідна для регулювання конкретної життєвої ситуації [1].

Згідно ст. 1177 Цивільного кодексу України у випадку, коли особу, яка вчинила кримінальне правопорушення не встановлено, або якщо вона визначена неплатоспроможною, то шкоду, завдану за вчинення кримінального правопорушення, відшкодуватиме держава [2]. Згідно науково-практичного коментаря до цієї статті, для того, щоб держава відшкодувала збитки за вчинене правопорушення обов'язковою є наявність певних обставин: відшкодується лише матеріальна шкода завдана фізичній особі в наслідок злочину, якщо особу злочинця не встановлено або якщо вона визнана неплатоспроможною. В подальшому, якщо її визнають такою, яка може відшкодувати збитки завдані їй протиправними діями, то держава може звернутися до цієї особи з вимогами ст. 1191 Цивільного кодексу України, за яким особа, яка відшкодувала шкоду, завдану іншою особою, має право вимагати від неї зворотнього відшкодування в тому ж самому розмірі [3].

Проблемою є те, що закону, який би регулював порядок виплати такого відшкодування державою не існує. Враховуючи те, що останні зміни в дану статтю вносились у 2014 році Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення законодавства у відповідність з Кримінальним процесуальним кодексом України”, можна зробити висновок, що існує прогалина в законодавстві, яка дуже довгий час знаходиться в нормі. У законодавця або немає часу на її розгляд, або її навмисно ігнорують. Це обумовлено тим, що державі не вигідно відшкодувати всі подібні збитки. Це може призвести до зменшення статистики розкриття злочинів, наслідком чого буде погіршення правової свідомості громадян, що виражатиметься у вчиненні ними правопорушень. Однак, держава повинна гарантувати суспільству безпеку по всім напрямкам її діяльності. І в разі, якщо вона не може цього зробити, як в нашому випадку, у сфері захисту прав та свобод особи, то вона зобов'язана відшкодувати завдані збитки постраждалим інтересам особи, так як вона не змогла забезпечити їх безпеку.

У 2010 році на сесійний розгляд Верховної Ради України було прийнято на розгляд Проект Закону “Про відшкодування за рахунок держави матеріальної шкоди фізичним особам, які потерпіли від злочину”, ініціатором якого був Швець Віктор Дмитрович. Однак, 05.04.2011 року проект Відхилено Верховною Радою України [4].

Кожна особа повинна нести юридичну відповідальність за протиправні дії які вона вчиняє, наприклад, шляхом сплачення штрафу, відбування покарання в формі обмеження або позбавлення волі тощо. При цьому така особа зобов'язана відшкодувати шкоду спричиненій фізичній особі за злочин яка вона вчинила. У випадку, якщо суб'єкт злочину встановити не вдається або якщо його визнано неплатоспроможним, то шкоду відшкодуватиме держава, згідно ст. 1177 Цивільного кодексу України. Порядок такого відшкодування повинен регулюватися спеціальним законом, який на сьогодні відсутній.

Список використаних джерел:

1. Прогалини в законодавстві та способи їх подолання. Аналогія права. Субсидіарне застосування норм права : веб-сайт. URL: https://pidru4niki.com/1066111243157/pravo/progalini_zakonodavstvi_sposobi_podolannya_analogiya_zakonu_analogiya_prava_subsidiarne_zastosuvannya_no
2. Цивільний кодекс України : кодекс від 16 січня 2003 року №40-44. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page#Text>
3. Науково-практичний коментар до ст. 1177 Цивільного кодексу України : веб-сайт. URL: <http://www.jurists.org.ua/civil-law/3787-naukovo-praktichniy-komentar-do-st-1177-civlnogo-koдексу-ukrayini.html?amp=1>
4. Проект Закону про відшкодування за рахунок держави матеріальної шкоди фізичним особам, які потерпіли від злочину. *Верховна Рада України офіційний веб портал* : веб-сайт. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=7303&skl=7

ТОКМАНЬ Єлизавета,

здобувач вищої освіти третього курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

НАГОРНА Олена,

старший викладач кафедри цивільного
права та процесу Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

ПРИНЦИП СВОБОДИ ПРАЦІ У ТРУДОВИХ ВІДНОСИНАХ

Серед цілей, досягненню яких сприяє дослідження питання про свободу праці, можна відзначити і точніше визначення сфери дії норм трудового права. Відомо, що свобода залучення до праці є ознакою відносин, що регулюються трудовим та цивільним правом, на відміну, наприклад, від адміністративно-правових та кримінально-правових відносин, у яких законодавством допускається застосування праці, не заснованого на вільному волевиявленні.

Уявлення про свободу праці в науковому середовищі поступово змінювалося, відбиваючи соціальні зміни у суспільстві. Як узагальнення можна навести думку Р.З. Лівшиця, який вважав, що свобода праці, ставши у правовому опосередкуванні свободою трудового договору, виявляється у низці правомочий працівника та підприємства. Для працівника це свобода вибору підприємства, трудовий функції, робочого місця; свобода встановлення (у межах, визначених законодавством) умов праці; для